



Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.013

**Inventaris van het archief van C.J. Asselbergs
[levensjaren 1869-1949], 1889-1908**

Versie: 15-04-2020

A.E.M. Ribberink

Nationaal Archief, Den Haag 1952

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Oost-Indisch militair, 1891-1899.....	11
B. Militair attaché, 1900.....	12
C. Officier, gedetacheerd bij de Hogere Krijgsschool en als particulier.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 126 Asselbergs

Periodisering:

archiefvorming: 1889-1908

oudste stuk - jongste stuk: 1877-1908

Archiefbloknummer:

C22301

Omvang:

66 inventarisnummer(s) 2,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands, enkele stukken zijn in het Duits, Frans of Engels.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Carolus Johannes Asselbergs (1869-1949)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Carolus Johannes Asselbergs (1869-1949) bekleedde verschillende functies in de krijgsmacht en vocht o.a. mee in de legermacht van de Zuid-Afrikaanse Republiek en de Oranje Vrijstaat tijdens de Boerenoorlog. Het archief bevat stukken, opgemaakt, ontvangen of verzameld in zijn verschillende functies. Hieronder bevinden zich o.m. notities uit Atjeh, dagboeken en aantekeningen opgesteld in Zuid-Afrika, alsmede kaarten, lantaarnplaatjes, troepenlijsten, telegrammen, verslagen, krantenknipsels en beschouwingen, ook uit Zuid-Afrika.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 126 Asselbergs, nummer toegang 2.21.013, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Asselbergs, 2.21.013, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Carolus Johannes Asselbergs, geboren te Bergen op Zoom op 28 Maart 1869, zoon van Petrus Josephus en Maria Johanna Daverveldt, gehuwd met J.A.A. Geijssen, overleden te Breda 11 December 1949, werd in 1886 geplaatst bij de Koninklijke Militaire Academie te Breda als cadet voor het wapen der infanterie in Oost-Indië. Als 2e luitenant ingescheept voor Oost-Indië in Mei 1891, werd hij -1e luitenant-, teruggekeerd in Nederland en gedetacheerd bij de Hogere Krijgsschool te 's-Gravenhage, in december 1899 aangewezen en geaccrediteerd bij de zich te velde bevindende legermacht van de Zuid-Afrikaanse Republiek en de Oranje Vrijstaat. Tezamen met hem waren aangewezen kapitein jhr. J.H. Ram, luitenant L.W.J.K. Thomson en luitenant M.J. Nix, welke laatste aan op het slagveld bekomen verwondingen overleed. Luitenant Asselbergs liep bij de hulpverlening aan zijn gewonde collega typhus op. Dientengevolge in september 1900 in Nederland teruggekeerd en gedetacheerd bij de Hogere Krijgsschool te 's-Gravenhage, werd hij tot kapitein bevorderd en bij Koninklijk Besluit van 27 Juni 1904 nr. 41 als lichamelijk voor de dienst ongeschikt, gepensioneerd. Na zijn pensionering vestigde hij zich te Breda als firmant van het Technisch Bureau voor Economisch Kolenverbruik Asselbergs en Nachenius.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De hierachter beschreven stukken zijn in 1952 door zijn zoon ir. A.M. Asselbergs te Breda aan het Algemeen Rijksarchief geschonken (corresp. B 610).

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De stukken zijn alle opgemaakt, ontvangen of verzameld door C.J. Asselbergs in zijn verschillende functies.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. OOST-INDISCH MILITAIR, 1891-1899

- | | | |
|----------|---|----------|
| 1 | "De expeditie naar Samalanga in 1877, beschouwingen op het gebied van strategie en tactiek". Geschreven opstel.
z.d. (1877) | 1 omslag |
| 2 | Gedrukte dienstorders, tractementslijsten e.d. voor het Nederl. Indische leger.
1889-1892 | 1 omslag |
| 3 | Marsorders voor operaties in Atjeh.
14 Apr.-22 Juli 1896 | 1 omslag |
| 4 | Kwitanties van door de luitenant Asselbergs gekochte levensmiddelen en dranken,
Kota Radja.
Apr.-Juni 1896 | 1 omslag |
| 5 | Notities omtrent de houding van de bevolking in Atjeh tijdens de militaire operaties
van 11 Apr. tot 27 Juni (1896?).
[z.d.] | 1 omslag |
| 6 | "Critische beschouwingen op het gebied van stafdienst en tactiek betreffende de
krijgsverrichtingen in Atjeh op 14, 15 en 16 April (1896?)."
[z.d.]
Geschreven opstel. | 1 omslag |
| 7 | Aantekeningen betreffende de Maleise taal.
z.d. | 1 deel |

B. MILITAIR ATTACHÉ, 1900

- 8** Dagboek, gehouden door C.J. Asselbergs van zijn reis naar, en verblijf in Zuid-Afrika. Met potlood geschreven.
3 Jan.-16 Juli 1900 1 deel
- 9** Dagboek, gehouden door C.J. Asselbergs tijdens zijn verblijf in Zuid-Afrika. Met inkt geschreven.
1 Febr. 1900-31 Mrt. 1900 1 deel
- 10** Schets- en aantekeningenboek van luitenant L.W.J.K. Thomson betreffende het verloop van de strijd in Zuid-Afrika.
Nov. 1899-Mei 1900 1 deel
- 11** Persoonlijke stukken betreffende zijn optreden als militair attaché.
23 Dec. 1899-30 Nov. 1900 1 omslag
- 12** Briefwisseling over het opstellen van het rapport der militaire attaché's over hun bevindingen in Zuid-Afrika.
Apr. 1902-Aug. 1905 1 omslag
- 13** Kaarten van het terrein en strijdtoneel bij Bloemfontein, Brandfort, Korenspuit, Ladysmith, Tugela en Ladysmith, Magersfontein, Paardenberg en Spieenskoppen [Spionkop] en enige schetskaarten. Bevat ook kaarten van andere strijdtonelen (o.a. Mantsjoerije) en een oefenkaart van het Nederlands leger.
1899-1902 1 omslag
- 14** Proclamaties der Z.A. Republiek en Oranje Vrijstaat en een naturalisatieformulier.
20 Oct. 1899-10 Sept. 1900 1 omslag
- 15** Troepenlijsten met plaatsing en omvang der diverse eenheden.
18 Dec. 1899-10 Jan. 1900 1 omslag
- 16** "Oorlogsberichten", communiqué's gedrukt door de Staatsdrukkerij te Velde der Z.A. Republiek.
11 Juni-15 Aug. 1900 1 omslag
- 17** Vragen, door C.J. Asselbergs gesteld aan Van Leersum, chef der Nederlands-Russische ambulance in Zuid-Afrika, betreffende de geneeskundige dienst der boeren. Met de antwoorden hierop.
z.d. 1 omslag
- 18** Copie-verklaringen betreffende Engels optreden in strijd met de Geneefse conventie, getekend en gestempeld door het hoofdbestuur van het Transvaalse Rode Kruis.
29 Mei 1900 1 omslag
- 19** Schrijfmachine-doorslagen van telegrammen, in chronologische volgorde.
Oct. 1899-Jan. 1900 1 omslag
- 20-24** Telegrammen betreffende diverse fronten en onderwerpen. Afschriften.
Oct. 1899-Mrt. 1900 5 omslagen
20 Oct.-Dec. 1899

-
- | | | |
|---------------|--|----------------------------|
| 21 | Oct.-Dec. 1899 (vervolg) | |
| 22 | Jan. 1900 | |
| 23 | Jan.-Febr. 1900 | |
| 24 | Febr.-Mrt. 1900 | |
| 25 | Ontwerpen voor het verslag der militaire attaché's over de oorlog in Zuid-Afrika.
z.d. | 1 omslag |
| 26-33A | Verslag der militaire attaché's over de oorlog in Zuid-Afrika. Doorslagen.
z.d. | 7 delen, 1 pak en 1 omslag |
| 26 | dl.I. A. Topografie, klimaat, etc.;
B. Geschiedenis van Zuid-Afrika;
C. Karakter der Boeren;
D. Staatsrechtelijke toestand; | |
| 27 | dl.II. Krijgswezen; | |
| 28 | dl.III. Organisatie en oorlogsmiddelen; | |
| 29 | dl.IV. Overzicht van de loop der krijgsgebeurtenissen in de eerste maanden van de oorlog, I; | |
| 30 | dl.V. Overzicht van de loop der krijgsgebeurtenissen in de eerste maanden van de oorlog, II; | |
| 31 | dl.VI. Gebruik van de troepen vóór, in en na het gevecht; | |
| 32 | dl.VI. De Conventie van Genève; | |
| 33 | dl.VII. Volkenrecht en oorlogsgebruiken, I; | |
| 33A | dl.VII. Volkenrecht en oorlogsgebruiken, II., 1 pak | |
| 34 | Briefwisseling tussen de regeringen der Z.A. Republiek en Groot-Brittannië over de conventie van Londen van 1884, gedrukt, (Groenboek).
1898, | 1 deel |
| 35 | Notulen der conferentie tussen de Z. Afrikaanse staatspresident en de Hoge Commissaris op 31 Mei 1899 en volgende dagen te Bloemfontein, gedrukt. (Groenboek).
z.d. | 1 deel |
| 36 | Notulen van de Tweede en Eerste Volksraad der Zuid Afrikaanse Republiek, gedrukt.
1899 aug. 16-1900 mei 8 | 1 omslag |
| 37 | Notulen van de zitting van de Volksraad van Oranje Vrijstaat op 2 Apr. 1900.
2 Apr. 1900
Gedrukt. | 1 omslag |
| 38 | Staatscourant der Z. Afrikaanse Republiek.
19 Juli 1899-1 Aug. 1900 | 1 omslag |
| 39 | "Een Eeuw van onrecht", Z. Afrikaans groenboek over de Engelse politiek tegenover de Boeren.
1899 | 1 deel |
| 40 | Knipsels, meest Nederlandse, betreffende de oorlog in Zuid-Afrika.
1900-1902 | 1 omslag |
| 41 | "The Standard and Diggers News", te Johannesburg uitgegeven dagblad.
3 Oct. 1899-15 Jan. 1900 | 1 omslag |

-
- 42** "The London Gazette".
8 Febr., 7 Mei en 15 November 1901 3 delen in 1 omslag
- 43** "Extra-Government Gazette", Engels te Pretoria gedrukt blad met proclamaties aan de Boeren.
9 Juni-22 Aug. 1900 1 omslag,
- 44-53** Engelse blauwboeken houdende
- 44** Briefwisseling betreffende de politieke situatie in en van Zuid-Afrika, 1899-1903., 10 delen in 1 omslag
 - 45** Stukken betreffende de wijze van oorlogsvoering en ontwikkeling van de strijd, 1900-1902., 24 delen in 1 omslag
 - 46** "South Africa Despatches", oorlogscommuniqué's uit Zuid-Afrika, 1901-1902., 15 delen in 1 omslag
 - 47** Stukken betreffende de toepassing van oorlogsrecht, -Martial Law-, in Zuid-Afrika, 1902-1903., 2 delen in 1 omsl
 - 48** Rapporten en bijlagen betreffende concentratie- en vluchtelingenkampen, 1901-1902., 6 delen in 1 omslag
 - 49** Rapporten van concessie- en Landsettlement-commissies e.d. 1901-1902., 7 delen in 1 omslag
 - 50** Stukken betreffende de behandeling der inboorlingen door de Boeren, 1901-1902., 3 delen in 1 omslag
 - 51** Stukken betreffende de Engelse geneeskundige dienst te velde, 1901-1902., 4 delen in 1 omslag
 - 52** Rapporten betreffende organisatie en training van het Engelse leger, 1901-1902., 4 delen in 1 omslag
 - 53** Financiële gegevens., 6 delen in 1 omslag
- 54** Doos met 49 lantaarnplaatjes betreffende de Zuid-Afrikaanse oorlog. [z.d.] 1 doos

C. OFFICIER, GEDETACHEERD BIJ DE HOGERE KRIJGSSCHOOL EN ALS PARTICULIER

- 55** Opstellen in het frans, duits en engels over militaire onderwerpen. Met verbeteringen.
z.d. 1 omslag
- 56** Aantekeningen betreffende een lezing gehouden voor de Vereniging tot beoefening van de Krijgswetenschap. Met bijlagen.
± 1901, 1 omslag
- 57** Technische gegevens betreffende Creusot-kanonnen, briefwisseling daarover en een concept-opstel over artillerie.
Nov.-Dec. 1901 en z.d. 1 omslag
- 58** Verslagen van oefeningen aan de Hogere Krijgsschool.
1902-1903 1 omslag
- 59** Beschouwingen over de bespreking van "Lessen uit de Zuid-Afrikaanse oorlog" van kapitein jhr. Ram door de kapitein G.J.C.A. Pop in de Militaire Spectator nr. 7 van 1902.
1902 1 omslag
Geschreven.
- 60** Briefwisseling over de eigendommen van wijlen eerste luitenant M.J. Nix.
Mei-Apr. 1902 1 omslag
- 61** Zeer vertrouwelijk verslag van de moeilijkheden tussen de 1e luitenant L.W.J.K. Thompson en zijn superieuren, gedrukt.
± 1902 1 omslag
- 62** Brieven, Kamerverslagen, en ontwerp-verzoekschriften betreffende zijn afkeuring, pensionering en zijn pogingen om als een in en door de dienst verminkte erkend en gepensioneerd te worden.
Nov. 1905-Juni 1908 1 omslag
- 63** Briefwisseling als particulier, als firmant van het technisch bureau Asselbergs en Nachenius te Breda en als zaakwaarnemer van dr. E. van Rijckevorsel te Rotterdam.
Dec. 1902-Jan. 1907 1 omslag
- 64** Rede op 8 Mei 1905 voor de kiesvereniging Burgerplicht gehouden over het onderwerp "Welke is de lijn, die gevolgd moet worden bij de vorming van onze weermacht". Met bijlage.
[z.d.] 1 omslag
- 65** "De positie van de president der republiek in Frankrijk, de Verenigde Staten van Amerika en Zuid-Afrika", opstel.
z.d. 1 omslag